

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ
ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԳՐԻԳՈՐԻՍ» ԲԺՇԿԱ-ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ ՔՈԼԵՋ

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅՈՒՆ

0912.02.5 «ՄԱՆԱԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ
0912.02.01.5 «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

(ՄԱՍՆԱԳԻՐ ԵՎ ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ/ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ
ԾՐԱԳԻՐ)

Հաստատում եմ
«Գրիգորիս» բժշկա-հումանիտար քոլեջի
Տնօրեն՝  Ի. Վարդանյան
«02» 09 2021թ.

ԵՐԵՎԱՆ 2021

«ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ»	
1. Ծրագիր անվանումը՝	«Մանկաբարձական գործ»
2. ՈԱԾ-ի մակարդակ՝	Որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակ
2.1 Կրթական ծրագիրը՝	Միջին մասնագիտական
2.2 Որակավորում՝	Մասնագետ
3. Հաստատություն՝	«Գրիգորիս» բժշկա-հումանիտար քոլեջ
4. Թողարկող ամբիոն՝	Նեղ մասնագիտացված առարկաների, թերապիայի և քույրական գործ առարկաների
5. Ուսուցման լեզու՝	Հայերեն
6. Ուսուցման ձև՝	Առկա
7. Կրթական ծրագրի իրականացման նորմատիվային ժամկետները՝	1) կրթության առկա ձևով. <i>ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 3 տարի (6 կիսամյակ), բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ 4 տարի (8 կիսամյակ),</i>
8. Արտոնագրում՝	ՀՀ ԿԳՆ-ի կողմից
9. ԿԾ-ի մուտքի պայմաններ	«Մանկաբարձական գործ» Միջին մասնագիտական և հիմնական կրթական ծրագրերի Մասնագետ որակավորման աստիճանի դիմորդը պետք է ունենա առնվազն հիմնական միջնակարգ կրթության ավարտական վկայական և գիտելիքներ «Հայոց լեզու» և «Կենսաբանություն» առարկաներից: Յուրաքանչյուր դիմորդ պետք է մասնակցի Քոլեջում կազմակերպվող ընդունելության քննություններին և բավարարի «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտության համար սահմանված նվազագյուն պահանջները:
10. Ծրագրի կառուցվածքը և նկարագիրը	ՄՄ կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտության 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում են՝ ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:
0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» ՄԿԾ մոդուլներ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական 2. Առանցքային հմտություններ 3. Ընդհանուր մասնագիտական 4. Հատուկ մասնագիտական 5. Նախասիրական առարկաներ 6. Պրակտիկաներ:

11. Մասնագիտական գործունեության բնութագիրը.

1. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորմամբ մասնագետին հրականացնում է հետևյալ զբաղմունքը(ները)՝

- 1) մանկաբարձ՝ ծննդատանը,
- 2) մանկաբարձ՝ կանանց կոնսուլտացիայում,
- 3) մանկաբարձ՝ բուժակ-մանկաբարձական կետում:

2. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական պարտականություններն են.

1. իրականացնել միջոցառումներ սպասարկվող բնակչության շրջանում ուղղված՝ մոր և մանկան առողջության պահպանմանը,
2. իրականացնել հղիների վաղ հայտնաբերում, հաշվառում, նախածննդյան հսկողություն,
3. իրականացնել հղիության ախտաբանական թաքնված ձևերի վաղ հայտնաբերում, դրանց ժամանակ խնամքի, հսկողության, իրավիճակի գնահատման կազմակերպում,
4. իրականացնել դեռահասների, հղիների, ծննդաբերների, ծննդկանների, նորածինների հսկողություն և զննում,
5. իրականացնել ծննդկանների և նորածինների հետծննդյան խնամք,
6. իրականացնել վաղ և ուշ հետծննդյան շրջանի արյունահոսությունների և սեպտիկ հիվանդությունների կանխարգելում,
7. կատարել ընտանիքի պլանավորման, վերարտադրողական առողջության և առողջ սեռական կյանքի պահպանման աշխատանքներ,
8. իրականացնել ուսուցողական դասընթացներ ծնողներին՝ «Մայրության դպրոցի» շրջանակում,
9. իրականացնել խորհրդատվություն կրծքով կերակրման առավելությունների վերաբերյալ,
10. տեղեկացնել ծննդաբերության ժամանակ կիրառվող ցավազրկման մեթոդի մասին,
11. իրականացնել աշխատանքներ առողջ կենսակերպի և սեռական անվտանգ վարքագծի հաստատման ուղղությամբ,
12. իրականացնել աշխատանքներ սեռական ճանապարհով փոխանցվող վարակների (ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ, հեպատիտ C, հեպատիտ B և այլն) կանխարգելման ուղղությամբ,
13. իրականացնել աշխատանքներ սեռական օրգանների նախաքաղցկեղային, քաղցկեղային հիվանդությունների կանխարգելման և հայտնաբերման ուղղությամբ,
14. իրականացնել աշխատանքներ հետդաշտանադադարային տարիքի կանանց կյանքի որակի բարելավման՝ օստեոպորոզի, ճարպակալման, արյան զարկերակային բարձր ճնշման կանխարգելման ուղղությամբ,

15. ցուցաբերել խորհրդատվական օգնություն ընտանիքին,
16. կատարել տվյալ մասնագիտական ստորաբաժանման ուղղվածությանը և բժշկի ցուցումներին համապատասխան՝ ախտորոշիչ, սկրինինգային և բուժական նշանակումներ,
17. իրականացնել անհետաձգելի օգնություն և խնամք մանկաբարձագինեկոլոգիական ախտաբանական իրավիճակներում,
18. ցուցաբերել ինքնուրույն օգնություն չբարդացած ծննդաբերության ժամանակ կամ օգնություն՝ բժշկի հետ միասին ախտաբանական ծննդաբերության ժամանակ,
19. կատարել նորածնի առաջին հարդարանք, անհրաժեշտության դեպքում՝ իրականացնել նորածնի վերակենդանացում,
20. հետևել ծննդկանի վիճակին հետծննդյան շրջանում,
21. նախապատրաստել գինեկոլոգիական հիվանդներին և հղիներին վիրահատության,
22. վերցնել լաբորատոր հետազոտության համար անհրաժեշտ նմուշառումներ,
23. կատարել ոչ սթրեսային թեստի գնահատում,
24. իրականացնել հետվիրահատական խնամքն ու բժշկի նշանակումները,
25. լրացնել տեղեկանքներ և բժշկական ոլորտի այլ փաստաթղթեր,
26. իրականացնել դեղերի դուրս գրում, պահպանում և տրամադրում,
27. իրականացնել սանիտարահամաճարակային ռեժիմը և ներհիվանդանոցային վարակների կանխարգելման աշխատանքները,
28. կատարել բժշկական նշանակության իրերի վարակազերծում և մանրէազերծում,
29. իրականացնել բժշկական թափոնների դասակարգման, պահպանման և տեղափոխման աշխատանքները,
30. պահպանել բուժանձնակազմի և պացիենտի անվտանգության կանոնները:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» Մասնագիտական կրթական ծրագրի վերջնարդյունքները:

Ա. ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ (ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառ):

1. Իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները:
2. Տիրապետի հայոց լեզվին:
3. Հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով:
4. Տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին:
5. Գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ:

6. Ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ:
7. Ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն:
8. Իմանա էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները:
9. Պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:
10. Անձնական շփման ունակությունների, միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունների ակտիվացման, աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունի ձևավորումը:
11. Մասնագիտական գործունեությունը պլանավորելու, իրականացնելու, ցուցադրելու և գնահատելու գործընթացում, տվյալներ հավաքելու, մշակելու և մեկնաբանելու նպատակով SCS-ները կիրառելու գիտելիքներ և համացանցից օգտվելու հմտություններ:
12. Ձևավորել բիզնես գործունեություն իրականացնելու համար անհրաժեշտ գործնական հմտություններ: Ինքնուրույն բիզնես կազմակերպելու և վարելու համար անհրաժեշտ գործողությունների իրականացման հմտություններ, որոնցում հաշվի է առնված ինչպես գործարար ոլորտին հատուկ սկզբունքները, այնպես էլ բիզնես գործունեությունը կարգավորող իրավական դաշտի առանձնահատկությունները:

Բ. ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

1. Ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ:
2. Դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն:
3. Ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն:

4. Դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն:
5. Ունենա մասնագիտական գործունեության գործառույթները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ:
6. Ցուցաբերի իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն:
7. Ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն:
8. Ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն:
9. Ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ:
10. Ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն:

Գ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի **Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման պետական Կրթական չափորոշիչի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում** բերված մոդուլներով ըստ մասնագիտացումների սահմանված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

1. Պացիենտի կրթման հիմնական խնդիրների ու հարցերի, վերաբերյալ գիտելիքների և գործնական կարողությունների տիրապետում, որոնց օգնությամբ ուսանողը կկարողանա նպաստել անհատի առողջության պահպանմանը, ամրապնդմանը և կյանքի որակի բարձրացմանը՝ սովորեցնելով նրան իր ապրելակերպը փոխելու միջոցով կանխարգելել հիվանդություններն ու վնասվածքները, կառավարել հիվանդությունների ընթացքը:
2. Լատիներեն լեզվի քերականության և տերմինների կազմության ձևերի, ճիշտ կարդալու, գրել կարողությունների և բժշկական տերմինների, հիվանդությունների և դեղանյութերի անվանումների թարգմանության կարողություն:

3. Բջջի կառուցվածքի, գործառույթների, հյուսվածքների տեսակների, կառուցվածքային առանձնահատկությունների, ոսկրերի կառուցվածքի, տեղադրության, միացման ձևերի, մկանների կառուցվածքի, մկանախմբերի տեղադրության և գործառույթների, արյան կազմի և գործառույթների վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
4. Սրտանոթային, ավշային, շնչառական և միզային համակարգի անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների վերաբերյալ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
5. Մարսողական համակարգի անատոմիական կառուցվածքի, գործառույթների, նյութափոխանակության և վիտամինների տեսակների, արական և իգական սեռական համակարգի անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների վերաբերյալ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
6. Ներզատիչ համակարգի անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների, նյարդային համակարգի անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների, զգայարանների անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների, պահպանման և պաշտպանման ֆունկցիաների, ախտաբանության հիմունքների վերաբերյալ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
7. Մարդու կյանքի տարիքային շրջանների, ներարգանդային, նորածնային, կրծքի հասակի երեխաների անատոմիական կառուցվածքի և գործառույթների, սոցիալ-հոգեբանական առանձնահատկությունների, վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
8. Մսուրային և նախադպրոցական, դպրոցական, դեռահասության առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու հմտությունների ձևավորում:
9. Կնոջ վերարտադրողական շրջանի, ընտանիքի պլանավորման, հղիության, ծննդաբերության, հետծննդյան շրջանի առանձնահատկությունների մասին գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
10. Կլիմաքստերիկ շրջանի, տարեց և ծերունական տարիքի առանձնահատկությունների, նրա հիմնական պահանջների մասին գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու գիտելիքների և հմտությունների ձևավորում:
11. Միկրոօրգանիզմներն՝ ըստ իրենց հիմնական հատկանիշների տարբերակման, հետազոտություններ անցկացնելու, իմունիտետի և նրա գործոնների, վարակի աղբյուրի, տարածման ուղիների և փոխանցման գործոնների վերաբերյալ պատկերացում կազմելու, վարակի տարածման կանխարգելիչ միջոցառումներ իրականացնելու գիտելիքներ:
12. Դեղաձևերը, դեղի բնութագիրն՝ ըստ նրանց ֆարմակոկինետիկ և ֆարմակոդինամիկ հատկանիշների, դասակարգելու, դեղերի դուրս գրման սկզբունքները դեղատոմսով,

տեղեկագրերից օգտվելու, դրանք գործնականում կիրառելու գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:

13. Մարդու առողջության և կենսագործունեության վրա ազդող միջավայրի գործոնների, դրանց սանիտարահիգիենիկ գնահատման և համապատասխան կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
14. Հոգեբանության հետազոտման հիմնական խնդիրների, մեթոդների, անձի ձևավորման և հոգեբանական բնութագրի, սթրեսային և կոնֆլիկտային իրավիճակներում հաղորդակցման միջոցների և գործառույթների մասին գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
15. Խաղաղ, ռազմական, արտակարգ իրավիճակներում բուժօժանայության աշխատանքները ճիշտ կազմակերպելու, բուժօգնություն ցուցաբերելու, աշխատանքում, կենցաղում անվտանգության, սանիտարահիգիենիկ կանոնները պահելու, վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում բժշկական օգնություն ցուցաբերելու վերաբերյալ գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու հմտությունների ձևավորում:
16. Բուժաշխատողի և պացիենտի, բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնողների իրավունքների ու պարտականությունների, ինչպես նաև իրավաբանական պարտականությունների, հատկապես պացիենտի անվտանգության երաշխիքների պահպանման վերաբերյալ գիտելիքների և դրանք գործնականում կիրառելու կարողությունների ձևավորում:
17. Մասնագիտական գործունեության համար անհրաժեշտ բազային գիտելիքների և ունակությունների ձևավորում, քույրական գործի փիլիսոփայությունը ներկայացնելու, բուժքրոջ ֆունկցիաները, բուժքույրերի միջազգային խորհրդի կողմնափակ, քույրական օգնությունը սթրեսի ժամանակ, ինչպես նաև մարդու պահանջների ստորակարգումն՝ ըստ Մասլոուի և դասակարգումն՝ ըստ Հենդերսոնի:
18. Մասնագիտական գործունեության, ներհիվանդանոցային վարակի, դրա կանխարգելման, հետազոտության, բիոմեխանիկայի ճիշտ պահպանման, ծանր հիվանդների խնամքի, թունավոր և վնասակար նյութերի ազդեցությունը բուժքրոջ առողջության վրա, պացիենտի ընդունումը բուժհաստատություն, ֆունկցիոնալ վիճակի գնահատումը, օգնությունը տենդի ժամանակ անհրաժեշտ բազային գիտելիքների և ունակությունների ձևավորում:
19. Մասնագիտական գործունեության ընթացքում, պարզագույն ֆիզիոթերապևտիկ պրոցեդուրաները, դեղորայքների ներմուծման եղանակները, հոգնաների կատարումը, ստոմոլ հիվանդների խնամքը, սիրտ-թոքային վերակենդանացման, զոնդային պրոցեդուրաներին, լաբորատոր և գործիքային քննություններին նախապատրաստելու անհրաժեշտ բազային գիտելիքների և ունակությունների ձևավորում:

20. Ներքին հիվանդություններով տառապող հղիների և ծննդկանների խնամքը, կանխարգելիչ աշխատանքներ իրականացնելու, բժշկի նշանակումների, հղիության և ծննդաբերության վրա ազդող առավել տարածված ներքին հիվանդությունների հղիության և ծննդաբերության վրա ազդող առավել տարածված ներքին հիվանդությունները, առաջացման պատճառները, կլինիկական արտահայտությունները, ախտորոշման մեթոդները, բարդությունները, կանխարգելման, բուժման և խնամքի, առաջացման պատճառների, կլինիկական արտահայտությունների, ախտորոշման մեթոդների, բարդությունների, կանխարգելման, բուժման և խնամքի սկզբունքների ինքնուրույն կողմնորոշվելու և ճիշտ կազմակերպելու հմտությունների և գիտելիքների ձևավորում:
21. Ինքնուրույն կողմնորոշվելու և ճիշտ կազմակերպելու ներքին հիվանդություններով տառապող հղիների և ծննդկանների խնամքը, իրականացնելու կանխարգելիչ աշխատանքներ, բժշկի նշանակումների հմտորեն կատարելու, հղիության և ծննդաբերության վրա ազդող առավել տարածված ներքին հիվանդությունները, առաջացման պատճառները, կլինիկական արտահայտությունները, ախտորոշման մեթոդները, բարդությունները, կանխարգելման, բուժման և խնամքի սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
22. Սովորեցնել երեխաների բուժկանխարգելիչ օգնության, նեոնատալ ծառայության կազմակերպման հիմնական սկզբունքները, պտղի անտենատալ պահպանումը, քույրական գործընթացի իրականացումը, նորածնային բաժանմունքի սանիտարահամաճարակային ռեժիմը, նորածնային շրջանի, վաղ մանկական տարիքի հիվանդությունները, շնչառական համակարգի անատոմոֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները և դրա հիվանդությունները:
23. Սովորեցնել ստամոքսաղիքային, արյան և արյանաստեղծ, սրտանոթային, միզային, ներզատական համակարգերի անատոմոֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները, դրանց հիվանդությունների դասակարգումը, պատճառները, կլինիկական, քույրական գործընթացի կազմակերպումը, անհետաձգելի օգնությունը, բուժման սկզբունքները:
24. Սովորեցնել ինֆեկցիոն, օդակաթիլային հիվանդությունների էթիոլոգիան, էպիդեմիոլոգիան, հիմնական կլինիկական ձևերը, բարդությունները, ախտորոշման և բուժման մեթոդները, քույրական գործընթացը, կանխարգելիչ պատվաստումները և խնամքի կազմակերպումը երեխաների մոտ:
25. Երեխաների մոտ սուր դիարեային հիվանդությունների, աղիքային վարակների, վիրուսային հեպատիտների, պոլիոմիելիտի էթիոլոգիան, էպիդեմիոլոգիան, կլինիկական, ախտորոշումը, բուժման սկզբունքների, քույրական գործընթացի, կարանտինային և կանխարգելիչ միջոցառումների վերաբերյալ գիտելիքների տիրապետում:
26. Ժամանակակից վիրաբուժության և վիրաբուժական ծառայության կազմակերպման սկզբունքների, բուժքրոջ վիրաբուժական գործունեության, վիրաբուժական վարակ

հասկացության, վարակի կանխարգելման եղանակների, տեսակների, ապանեխումը և հականեխումը, արյունահոսությունը, դրա պատճառների, տեսակների, արյունահոսության նախնական և վերջնական դադարեցման, ինֆուզիա, տրանսֆուզիա, ցավազրկումը, դրա տեսակների, բարդությունների, շուրջվիրահատական գործընթացների՝ նախա և հետվիրահատական շրջանների վերաբերյալ գիտելիքների տիրապետում:

- 27.** Վիրաբուժական վնասվածքների պատճառների, կլինիկական դրսևորումների, ախտորոշման եղանակների, բարդությունների, բուժման և խնամքի սկզբունքների, կանխարգելման, նախավիրահատական և հետվիրահատական շրջանների ընթացքի, խնամքի առանձնահատկությունների, առաջին օգնությունը վիրաբուժական անհետաձգելի իրավիճակներում, քույրական միջամտությունների տեխնիկան, վիրաբուժական վարակի դասակարգումը, տեղային և ընդհանուր ախտանշանները, բուժման եղանակների, մեռուկացումը, դրա տեսակները, ուռուցքաբանական օգնության կազմակերպման վերաբերյալ գիտելիքների ձևավորում:
- 28.** Սուր որովայն համախտանիշ հասկացողությունը, սուր որովայն առաջացնող հիմնական հիվանդությունները, միզասեռական համակարգի հիմնական վիրաբուժական հիվանդությունները, ուղիղ աղու հիմնական վիրաբուժական հիվանդությունները, վահանաձև գեղձի հիվանդությունները, առավել հաճախ հանդիպող բնածին արատները և մանկական վիրաբուժական ախտաբանության հիմնական տեսակների վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքներ:
- 29.** Սովորեցնել վերարտադրողական պրոցեսի փիլիսոփայության, բժշկական էթիկան և դեոնտոլոգիան, մասնագիտական հաղորդակցման առանձնահատկությունների, ծննդօգնություն իրականացնող բժշկական կազմակերպությունների կառուցվածքի, բժշկական օգնության ըստ 3 մակարդակների դասակարգման, ներհիվանդանոցային վարակի կանխարգելման սանիտարահամաճարակային ռեժիմը, մանկաբարձի դերը մոր և մանկան պերինատալ հիվանդացության և մահացության իջեցման գործում, դիսպանսեր հսկողության, խորհրդատվության, նախաբժշկական օգնության հմտությունների, գիտելիքների ձևավորում:
- 30.** Ծննդաբերության առաջացման պատճառների, ծննդաբերության նախանշանների, արտամղող ուժերի, ֆիզիոլոգիական ծննդաբերության շրջանների, դրանց ընթացքի, նորածնի առաջին հարդարանքի, ծննդաբերության առաջին շրջանում ծննդաբերի տարբեր դիրքերի, ալտերնատիվ (այլընտրանքային) ցավազրկումների, գաղափար «պարտնյորական» ծննդաբերությունների վերաբերյալ հղիների հուզահոգեբանական նախապատրաստման ծննդաբերության, նորմալ (ֆիզիոլոգիական) հետծննդյան շրջանի ընթացքի, մանկաբարձուհու պարտականությունների, խորհրդատվությունների վերաբերյալ գիտելիքների ձևավորում:
- 31.** Պտղի հիպօքսիայի, նորածնի ասֆիքսիայի առաջացման պատճառների, դրանց ախտորոշման, բուժման սկզբունքների, կանխարգելման, նորածնի վիճակի ըստ

Ապգարի սանդղակի գնահատմանում, նորածնի վերակենդանացման հերթական քայլերի, կոնքային առաջադրության, բազմապտուղ հղիության դասակարգման, ախտորոշման, հղիության վարման սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ:

32. Արտասեռական՝ էքստրագենիտալ (սրտանոթային, երիկամային՝ միզուղիների, սուր և քրոնիկ ինֆեկցիոն և այլն) հիվանդությունների ծննդաբերության և հետծննդյան շրջանների ժամանակ ազդեցությունը հղիությանը, դրանց վարման առանձնահատկությունների, խորհրդատվությունների, պտղի զարգացման արատների, անոմալիաների առաջացման պատճառների, դասակարգման վերաբերյալ գիտելիքների ձևավորում:
33. Կոնքի անոմալիաների, միջաձիգ և թեք դրությունների, ապախոնարիված առաջադրությունների, մանկաբարձական արյունահոսությունների, հեմոռագիկ շոկի առաջացման պատճառների ախտորոշման, սպասվող բարդությունների (ծննդաբերական վնասվածքներ, հետծննդյան թարախասեպտիկ հիվանդություններ), մանկաբարձական տակտիկան, բուժօգնությունն ու կանխարգելման գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
34. Մանկաբարձական պրակտիկայում կատարվող վիրահատությունների դասակարգման, ցուցումների, պայմանների, հակացուցումների, վիրահատությունների ընթացքի, հետվիրահատական բարդությունների, մանկաբարձուհու պարտականություններն ու մասնակցությունը այդ վիրահատությունների ժամանակ, ցավազրկման ժամանակակից մոտեցումների, հղիի, ծննդաբերի, ծննդկանի նախավիրահատական նախապատրաստումը, ծննդկանների հետվիրահատական խնամքը կազմակերպելու կարողություն:
35. Բժշկական էթիկայի, դեոնտոլոգիայի հիմունքները գինեկոլոգիայում, մասնագիտական հաղորդակցման առանձնահատկությունների, գինեկոլոգիական օգնություն ցուցաբերող կազմակերպությունների կառուցվածքի, դասակարգումն ըստ բժշկական օգնության մակարդակների, սանիտարահամաճարակային ռեժիմի, գինեկոլոգիական հիվանդների դիսպանսեր հսկողությունը, խորհրդատվությունը, նախաբժշկական օգնությունը, գինեկոլոգիական հիվանդների հետազոտման եղանակները, վերարտադրողական համակարգի զարգացման արատները, սեռական օրգանների ոչ ճիշտ (անկանոն) դրությունները, դաշտանային պարբերաշրջանի խանգարումների, նյարդաէնդոկրին համախտանիշների վերաբերյալ գիտելիքների և կարողությունների ձևավորում:
36. Գիտենա սեռական օրգանների ոչ յուրահատուկ և յուրահատուկ բորբոքային հիվանդությունների, անպտղության, սեռական օրգանների ուռուցքների և ուռուցքանման գոյացությունների, նախաքաղցկեղային, ֆոնային հիվանդությունների, բարորակ և չարորակ ուռուցքների, էնդոմետրիոզի առաջացման պատճառները, դասակարգումը, ախտորոշումը, կլինիկան, բուժման ընթացքը, ընտանիքի պլանավորման հիմնական սկզբունքների, բեղմնականխման ժամանակակից եղանակների, նրանց կիրառումը, ցուցումների, հակացուցումների,

առավելությունների և թերությունների վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքներ:

- 37.**Սովորեցնել կրծքագեղձի հիվանդությունների, անհետաձգելի օգնություն պահանջող գինեկոլոգիական ախտաբանությունների առաջացման պատճառները դասակարգումը, ախտորոշումը, կլինիկան, բուժման ընթացքը, մանկական գինեկոլոգիայի սկզբունքները, գինեկոլոգիական հիվանդների բուժման կոնսերվատիվ և վիրահատական եղանակները, նախապատրաստումը վիրահատության, հետվիրահատական խնամքը:
- 38.**Սովորեցնել վարակ, վարակի տարածման գործընթաց, վարակիչ հիվանդություն, համաճարակային գործընթաց հասկացությունները, համաճարակաբանական ծառայության հիմունքները, վարակիչ հիվանդությունների հիմնական հատկությունները, համաճարակաբանական առանձնահատկությունները, կլինիկական դրսևորումները, ախտորոշման եղանակները, բուժման և խնամքի սկզբունքները, կանխարգելումը, հավաքել կենսաբանական նյութ լաբորատոր հետազոտության համար, վարակի օջախում կազմակերպել հակահամաճարակային միջոցառումներ, ապահովել պացիենտի և բուժքրոջ անվտանգությունը վարակից, իրականացնել և փաստագրել քույրական գործընթացի փուլերը վարակիչ հիվանդությունների ժամանակ:
- 39.**Ձևավորել համաճարակաբանության սկզբունքների, հիգիենիկ և համաճարակային հսկողության կարգի, վարակազերծման կազմակերպման, վարակիչ հիվանդությունների կանխարգելման սկզբունքների, վարակի օջախում համաճարակային միջոցառումների կազմակերպման մասին գիտելիքներ և դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ:
- 40.**Սովորեցնել նյարդային համակարգի անատոմիան, ֆիզիոլոգիան, նյարդային հիվանդությունների էթիոլոգիան, ախտաբանությունը, կլինիկան, հետազոտման, կանխարգելման, բուժման և խնամքի հիմնական սկզբունքները:
- 41.**Տիրապետի հոգեկան հիվանդությունների էթիոլոգիային, պաթոգենեզին, կլինիկային, բուժման և խնամքի հիմնական սկզբունքներին, մինչբժշկական օգնությանը անհետաձգելի իրավիճակներում և նկարագրի հոգեբուժական օգնության կազմակերպման հիմնական համակարգին:
- 42.**Սովորեցնել տարբերակել մաշկային և սեռավարակ հիվանդությունները, դրանց առաջացման պատճառները, վարակման ուղիները, կլինիկական ախտանիշները, ախտորոշման եղանակները, բարդությունները, բուժման սկզբունքները, կանխարգելումը, իրականացնել և փաստագրել հիվանդի խնամքի քույրական գործընթացի փուլերը, կազմակերպել պացիենտի և բուժաշխատողի անվտանգությունը վարակի նկատմամբ:
- 43.**Քիթ, կոկորդ, ականջի հիվանդությունների պատճառների, կլինիկական դրսևորումների, ախտորոշման եղանակների, բարդությունների, բուժման և խնամքի սկզբունքների տիրապետման, քիթ, կոկորդ, ականջի հիվանդություններով անձանց

խնամքի քույրական գործընթացի փուլերի, մինչքաղցական օգնություն անհետաձգելի իրավիճակներում ցուցաբերելու կարողություն:

44. Աչքի հիվանդությունների առաջացման կանխարգելման, առավել հաճախ հանդիպող ակնաբանական պաթոլոգիաների ճանաչման, անհետաձգելի ակնաբուժական օգնություն ցուցաբերելու տեսական գիտելիքների և գործնական ունակությունների ձևավորում:

45. Սովորեցնել սահմանային վիճակների տեսակները և հիմնական ախտանիշները, ինֆուզիոն թերապիայի, տրանսֆուզիոլոգիայի հիմունքները, սուր սրտանոթային անբավարարության, սուր շնչառական անբավարարության, շոկային վիճակների, էկզոգեն թունավորումների ռիսկի գործոնները, կլինիկական դրսևորումները և դրանց զարգացման կանխարգելումը, վերակենդանացման և ինտենսիվ թերապիայի բաժանմունքի հիվանդի խնամքի քույրական գործընթացը, կատարվող քույրական միջամտությունները, առաջին բուժօգնությունն անհետաձգելի իրավիճակներում:

46. Վերականգնողական բժշկության հիմնական դրույթների և սկզբունքների, ասպեկտների, տեսակների, միջոցների, բուժման իրականացման էտապների, ավանդական բուժման հիմնական հիմունքների տիրապետում:

13. Հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման պայմանների նկատմամբ պահանջներ

13.1. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է,

2) ուսումնական պրակտիկական վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

13.2. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

13.3. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հազեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. լեզուների,
- բ. սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների,
- գ. ուսուցման տեխնիկական միջոցների,
- դ. համակարգչային,
- ե. հոգեբանության,
- զ. թերապիայի,
- է. վիրաբուժության,
- ը. մանկաբուժության,
- թ. մանկաբարձության,
- ժ. գինեկոլոգիայի,
- ժա. քույրական գործի հիմունքների,
- ժբ. ընդհանուր բնագիտական առարկաների,
- ժգ. նեղ մասնագիտական առարկաների,
- ժդ. աղետների բժշկության, քաղաքաշտպանության,
- ժե. վերակենդանացման, ինտենսիվ թերապիայի,
- ժզ. վարակիչ հիվանդությունների,

2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝

- ա. մարդու անատոմիայի, ֆիզիոլոգիայի և պաթոլոգիայի,
- բ. հիգիենայի և մարդու էկոլոգիայի,
- գ. մանրէաբանության, իմունաբանության, վիրուսաբանության,
- դ. դեղաբանության:

3) Սպորտային համալիր՝

- ա. մարզադահլիճ,
- բ. մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

13.4. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է,
- 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,
- 3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,
- 4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,
- 5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,
- 6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

13.5. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,
- 2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտության ուսումնական պլանով,
- 3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում է ուսումնական հաստատությունը.
- 4) ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձնական տեղամասերում, ուսումնական հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում,
- 5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

13.6. Միջին մասնագիտական կրթության 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությամբ 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում բոլոր ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անց կացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 0912.02.5 «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտության 0912.02.01.5 «Մանկաբարձ» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

III. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԻ ՊԼԱՆԸ

N	Առարկաների անվանումը և մոդուլները	Ատեստավորում ըստ կիսամյակների			Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը (ժամ)				Բաշխումն ըստ կուրսերի և կիսամյակների									
		Քնն.	Ստուգարք	Կուրս աշխ.	Պարտադիր լսարանային բեռնվածություն				1-ին կուրս		2-րդ կուրս		3-րդ կուրս					
					Ընդամենը	Այդ թվում			1-ին կիս.	2-րդ կիս.	3-րդ կիս.	4-րդ կիս.	5-րդ կիս.	6-րդ կիս.				
						Տես. ուսուց.	Լաբոր. և գործն. աշխ	Սեմինար պարապմունք	շաբ	շաբ.	16 շաբ.	18 շաբ.	16 շաբ.	15 շաբ.				
1.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ-ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ																	
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		1,2տ		72	54	18		36	36								
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		3,4տ		48	38	10				30	18						
3.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		3,4տ		48	38		10			30	18						
4.	Իրավունքի հիմունքներ		1տ		36	30	6		36									
5.	Պատմություն		1տ		48	38		10	48									
6.	Ռուսաց լեզու		1,2տ		66	46	20		40	26								
7.	Օտար լեզու		1,2տ		66	46	20		40	26								
8.	Ֆիզկուլտուրա		1-5,6տ		190	180	10		36	32	30	32	32	32	28			
9.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		1տ		36	30	6		36									
10.	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		5տ		28	26	2							28				
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				638	526	92	20	272	120	90	68	60	28				
2.	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ																	
1.	Հաղորդակցություն		1տ		36	12	24		36									
2.	Համակարգչային օպերատորություն		3տ		36		36				36							
3.	Ձեռներեցություն		5,6 տ		72	22	50							36	36			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ				144	34	110		36		36			36	36			
3.	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ																	
1.	Պացիենտի կրթում		1տ		18	6	12		18									
2.	Լատիներեն լեզվի հիմունքներ.Բժշկական տերմինաբանությամբ		1տ		30		30		30									
3.	Մարդու անատոմիա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով. բջջի, հյուսվածքների, հենաշարժիչ ապարատի կառուցվածքը և գործառույթները, արյան կազմը և գործառույթները		1տ		36	20	16		36									
4.	Մարդու անատոմիա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով. սրտանոթային, ավշային, շնչառական և միզային համակարգերի կառուցվածքը և գործառույթները		1տ		36	20	16		36									

5.	Մարդու անատոմիա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով, վերարտադրողական, մարսողական համակարգերի կառուցվածքը և գործառույթները, նյութափոխանակության և վիտամինների տեսակները	2տ	36	20	16		36					
6.	Մարդու անատոմիա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով, ներզատիչ գեղձերի, նյարդային համակարգի և զգայարանների կառուցվածքը և գործառույթները	2տ	36	20	16		36					
7.	Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Ներարգանդային, նորածնային, կրծքի հասակի երեխաների տարիքային առանձնահատկություններ	1տ	30	10	20		30					
8.	Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Մուտային, նախադարձական, վաղ դպրոցական, դեռահասության տարիքային առանձնահատկություններ	1տ	24	8	16		24					
9.	Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Վերարտադրողական տարիքում տղամարդու և կնոջ տարիքային առանձնահատկություններ	1տ	18	8	10		18					
10.	Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Կլիմաքտերիկ և ծերունական շրջանի տարիքային առանձնահատկությունները	1տ	18	8	10		18					
11.	Մանրէաբանություն, վիրուսաբանություն և իմունաբանություն	1տ	36	16	20		36					
12.	Ընդհանուր դեղաբանություն	1տ	24	8	16		24					
13.	Մասնավոր դեղաբանություն: Նյարդային, շնչառական, սրտանոթային համակարգերի վրա ազդող դեղեր, հակաբակտերիալ, հակասնկային, հականեխիչ և քիմիոթերապևտիկ դեղեր	1տ	24	8	16		24					
14.	Մասնավոր դեղաբանություն: Ստամոքսաղիքային, արյան համակարգի, միզամուղ, հորմոնալ, արգանդի տոնուսի, H1, H2 ընկալիչների վրա ազդող հակատուբերկուլյոզային, հակավիրուսային և հակապարազիար դեղեր	2 տ	24	8	16		24					
15.	Հիգիենա և մարդու էկոլոգիա	1տ	36	12	24		36					
16.	Ընդհանուր հոգեբանություն հիմունքներ	1տ	18	6	12		18					
17.	Բժշկական հոգեբանություն հիմունքներ	2տ	18	6	12						18	
18.	Աղետների բժշկություն	3տ	54	14	40					54		
19.	Անվտանգություն և ուղիղ բժշկական օգնություն	6տ	48	16	32							48
20.	Պացիենտի և բուժաշխատողի իրավունքներ և պաշտպանություն	6տ	18	8	10							18
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		582	222	360		330	114		54	18	66

4.	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ												
1.	Քույրական գործի հիմունքներ			72		72			72				
2.	Քույրական գործի հիմունքներ: Ինֆեկցիոն հսկողության հիմունքները			54		54			54				
3.	Քույրական գործի հիմունքներ: Մարմնի բիոմեխանիկա: Բուժհաստատություններում թունավոր և վնասակար գործոնների ազդեցությունը բուժանձնակազմի վրա: Հիվանդի խնամքը	2		54		54			54				
4.	Քույրական գործի հիմունքներ: Դեղերի ներմուծման ուղիները: Հոգնաներ: Արհեստական խուղակներ			96		96			96				
5.	Քույրական գործի հիմունքներ: Քույրական գործը անհետաձգելի իրավիճակներում: Հենդերսոնի մոդելի կիրառումը			66		66			66				
6.	Թերապիա. հիվանդների հետազոտման եղանակները, շնչառական համակարգի հիվանդությունների և ալերգոզների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	3տ		54	12	42			54				
7.	Թերապիա. սրտանոթային և ոսկրահոդային համակարգի հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	3տ		54	12	42			54				
8.	Թերապիա. մարսողական համակարգի և արյան հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	4տ		54	12	42				54			
9.	Թերապիա. ներզատական և արտազատական համակարգի հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	4տ		54	12	42				54			
10.	Մանկաբուժություն. երեխաների բուժանխարգելիչ օգնության, նեոնատալ ծառայության կազմակերպման հիմնական սկզբունքները, քույրական գործընթացի իրականացումը, նորածնային շրջանի, վաղ մանկական տարիքի հիվանդությունները, շնչառական համակարգի հիվանդությունները երեխաների մոտ	5տ		72	24	48						72	
11.	Մանկաբուժություն. ստամոքսաղիքային, արյան և արյունաստեղծ, սրտանոթային, միզային, ներզատական համակարգերի հիվանդությունները երեխաների մոտ	5տ		66	24	42						66	
12.	Մանկաբուժություն. ինֆեկցիոն հիվանդությունների կանխարգելումը երեխաների մոտ, կանխարգելիչ պատվաստումները, տուբերկուլոզը, օդակաթիլային հիվանդությունները երեխաների մոտ	6տ		54	20	34							54
13.	Մանկաբուժություն. աղիքային ինֆեկցիոն հիվանդությունները, վիրուսային հեպատիտները, պոլիոմիելիտը երեխաների մոտ	6տ		66	18	48							66
14.	Վիրաբուժության հիմունքներ	3տ		54	18	36			54				
15.	Ընդհանուր վիրաբուժություն	3տ		54	18	36			54				
16.	Մասնավոր վիրաբուժություն	3տ		54	18	36			54				

17.	Ֆիզիոլոգիական մանկաբարձություն: Վերարտադրողական պրոցեսի փիլիսոփայությունը, բժշկական էթիկան և դեոնտոլոգիան մանկաբարձությունում: Ծննդօգնություն իրականացնող կազմակերպությունների կառուցվածքը: Վերարտադրողական համակարգի անատոմո-ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Բեղմնավորման ֆիզիոլոգիա: Ֆիզիոլոգիական հղիություն, հղիության ախտորոշում:	3		72	28	44			72		
18.	Ֆիզիոլոգիական մանկաբարձություն: Ֆիզիոլոգիական ծննդաբերություն: Ծննդաբերության ցավազրկման ժամանակակից եղանակները: Նորմալ հետծննդյան շրջան			72	30	42			72		
19.	Ախտաբանական մանկաբարձություն: Պտղի հիպօքսիա: Նորածնի ասֆիքսիա: Կոնքային առաջադրություն: Բազմապտուղ հղիություն: Հղիության հետեվանքով վաղ և ուշ ժամկետներում առաջացող բարդությունները			72	22	50			72		
20.	Ախտաբանական մանկաբարձություն: Հղիություն և արտասեռական հիվանդություններ: Պտղի զարգացման արատներ: Պտղաձվի և նրա տարրերի հիվանդություններ: Վիժումներ, վաղաժամ ծննդաբերություն, ժամկետանց հղիություն: Ծննդաբերական գործունեության անոմալիաները	4		72	22	50			72		
21.	Ախտաբանական մանկաբարձություն: Կոնքի անոմալիաներ: Միջաձիգ և թեթ դրություններ: Ապախոնարիված առաջադրություններ: Մանկաբարձական արյունահոսություններ:	5		90	30	60				90	
22.	Ախտաբանական մանկաբարձություն: Ծննդաբերական վնասվածքներ: Հետծննդյան թարախասեպտիկ հիվանդություններ			54	20	34				54	
23.	Օպերատիվ մանկաբարձություն		6տ	54	20	34					54
24.	Գինեկոլոգիա: Բժշկական էթիկան և դեոնտոլոգիան գինեկոլոգիայում: Գինեկոլոգիական օգնություն ցույց տվող հիմնարկների կառուցվածքը: Գինեկոլոգիական հիվանդների հետազոտման եղանակները: Վերարտադրողական համակարգի զարգացման արատներ, անկանոն դրություններ: Դաշտանային պարբերաշրջանի և նեյրոէնդոկրին խանգարումները	4		72	22	50			72		
25.	Գինեկոլոգիա: Սեռական օրգանների ոչ յուրահատուկ և յուրահատուկ բորբոքային հիվանդություններ: Անպտղություն: Ընտանիքի պլանավորում: Սեռական օրգանների ուռուցքներ և ուռուցքանման գոյացություններ: Էնդոմետրիոզ	5		90	30	60				90	
26.	Գինեկոլոգիա: Կրծքագեղձի հիվանդություններ: Անհետաձգելի օգնությունը գինեկոլոգիայում: Մանկական գինեկոլոգիա: Գինեկոլոգիական հիվանդների բուժման եղանակները		6տ	54	22	32					54
27.	Վարակիչ հիվանդություններ		4տ	36	12	24				36	
28.	Համաճարակաբանություն		5տ	36	20	16					36
29.	Նյարդախտաբանություն		4տ	30	10	20				30	
30.	Հոգեբուժություն		4տ	30	10	20				30	

31.	Մաշկային և սեռավարակ հիվանդություններ		4տ		30	10	20					30				
32.	Քիթ, կոկորդ, ականջի հիվանդություններ		6տ		30	10	20							30		
33.	Ակնաբուժություն		6տ		30	10	20							30		
34.	Վերակենդանացում և ինտենսիվ թերապիա		5տ		54	16	38						54			
35.	Վերականգնողական և ավանդական բժշկություն		6տ		30	10	20							30		
			ԸՆԴԱՄԵՆԸ				1986	542	1444		638	342	414	450	462	318
5.	ԸՆՏՐՈՎԻ		6տ		54											54
	ՊԱՀՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ				16					10			4			2
			ԸՆԴԱՄԵՆԸ				3420	1324	2006	20	648	578	540	576	576	504
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				300											
	Շաբաթվա ժամերի քանակը										36	36	36	36	36	36

IV. ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ				N	VII. ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐԻ, ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐԻ ԵՎԱՐՇԵՍԱՆՈՑՆԵՐԻ ՑԱՆԿԸ ԿԱԲԻՆԵՏՆԵՐ
1.	Գեղագիտություն			1.	լեզուների
2.	Մշակույթի պատմություն			2.	սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացների
	Կրոնի պատմություն			3.	ուսուցման տեխնիկական միջոցների
	Մանկավարժություն			4.	համակարգչային
	Օտար լեզուներ	Կիսամյակ	Շաբաթ	5.	հոգեբանության
1.	V. ՊՐԱԿՏԻԿԱ	2,3,4,5	14	6.	թերապիայի
2.	Ուսումնական պրակտիկա	6	6	7.	վիրաբուժության
3.	Նախաավարտական պրակտիկա			8.	մանկաբուժության
				9.	մանկաբարձության
				10.	գինեկոլոգիայի
				11.	քույրական գործի հիմունքների
				12.	ընդհանուր բնագիտական առարկաների
				13.	նեղ մասնագիտական առարկաների
				14.	աղետների բժշկության, քաղաքաշտապանության
				15.	վերակենդանացման, ինտենսիվ թերապիայի
				16.	վարակիչ հիվանդությունների
					ԼԱԲՈՐԱՏՈՐԻԱՆԵՐ
			20	1.	մարդու անատոմիայի, ֆիզիոլոգիայի և պաթոլոգիայի
				2.	հիգիենայի և մարդու էկոլոգիայի
				3.	մանրէաբանության և իմունաբանության
				4.	դեղաբանության
					ՄԱՐԶԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ
				1.	Մարզադահլիճ
				2.	Մարզահրապարակ
VI. ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ					
Հունիսի 22-ից հուլիսի 5-ի շրջանում «Մանկաբարձական գործ» մասնագիտությունից համալիր պետական քննություն՝ հատուկ մասնագիտական մոդուլներից					

VIII. ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Ուսանողների գիտելիքների յուրացման մակարդակը ստուգելու, ինչպես նաև ուսումնառության արդյունավետությունը վերահսկելու նպատակով, հաստատության ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող են անցկացվել առանձին առարկաների /մոդուլների/ ընթացիկ /միջանկյալ/ քննություններ, ստուգարքներ, ստուգողական աշխատանքներ: Ստուգարքներն, այդ թվում՝ տարբերակված, անցկացվում են առարկայի /մոդուլի/ համար սահմանված ժամերի հաշվին: Ըստ առարկաների /մոդուլների/՝ ստուգողական աշխատանքների թիվը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը: Քննությունների և ստուգարքների անցկացման կարգը սահմանում է ՀՀ կրթության և գիտության նախարարությունը:
2. Լաբորատոր աշխատանքների, օտար լեզուների, համակարգչային, գործնական, սեմինար, ֆիզիկական կուլտուրայի, ինչպես նաև ուսումնամեթոդական խորհրդի կողմից երաշխավորած առանձին առարկաների /մոդուլների/ գծով ուսումնական պարապմունքների, կուրսային նախագծման և արհեստանոցներում արտադրական ուսուցման ժամանակ ուսումնական խումբը բյուջետային ֆինանսավորման դեպքում կարող է բաժանվել ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում առնվազն 8 ուսանող՝ ելնելով ուսուցանվող առարկայի /մոդուլի/ յուրահատկությունից: Համապատասխան միջոցների առկայության պայմաններում ուսումնական պարապմունքները կարող են անցկացվել առանձին ուսանողների հետ /անհատական պարապմունքներ, ուսուցման անհատական ստեղծագործական ձևեր և այլն/: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ առանձին առարկաների /մոդուլների/ տեսական դասընթացը կարող է կազմակերպվել հոսքային պարապմունքի ձևով: Ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշումներն ու երաշխավորությունները ուսումնական տարվա սկզբում քննարկում է քոլեջի խորհուրդը, հաստատում՝ տնօրենը:
3. Նախասիրական առարկաները, դրանց ծավալը և ուսուցման ժամկետը,բայց ոչ ավելի, քան շաբաթը 4 ժամ, որոշում է քոլեջը: Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների կողմից ներկայացված նախասիրական առարկաների ծրագիրը հաստատում է քոլեջի ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
4. Ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայական ծրագրով նախատեսված նյութը կարող է իրացվել նաև արտաուսումնական պարապմունքների տարբեր ձևերով՝ մարզական ակումբներում, սեկցիաներում, խմբակներում:
5. Ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցը, ելնելով տեղական պայմաններից, կարելի է փոփոխել՝ պարտադիր պահպանելով տեսական և գործնական ուսուցման, մոդուլների ամփոփման, պրակտիկայի, արձակուրդի ընդհանուր տևողությունը: Ամանորի և Սուրբ ծննդի տոների շաբաթը քոլեջը հաշվի է առնում յուրաքանչյուր տարվա աշխատանքային ժամանակացույցը կազմելիս:

6. Ամբիոնների, առարկայական /ցիկլային/ հանձնաժողովների ներկայացրած խորհրդատվությունների անցկացման ձևը հաստատում է ուսումնամեթոդական խորհուրդը:
7. Պետական կառավարման լիազորված մարմնի կողմից հանձնարարված փաստաթղթերի ուսումնասիրումը կատարվում է համապատասխան առարկաների ժամերի հաշվին:
8. Պահուստային ժամերը տնօրինում է քոլեջը՝ ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության սահմանած կարգի պահանջներին համապատասխան:
9. Ուսումնական պրակտիկան կարող է անցկացվել կենտրոնացված, կամ տեսական պարապմունքների հետ հաջորդաբար՝ պահպանելով պլանով նախատեսված ժամաքանակը: Պրակտիկայի անցկացման ժամկետը կարելի է տեղաշարժել ուսումնական տարվա նույն կիսամյակի ընթացքում: Պրակտիկայի յուրաքանչյուր ձև ավարտվում է հաշվետվությամբ՝ գնահատումով:
10. Նախաավարտական պրակտիկան անց է կացվում կենտրոնացված կարգով, ուսումնական պլանով նախատեսված ժամկետներում:
11. Ուսումնական հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ստեղծել լրացուցիչ կաբինետներ, մասնագիտացված լսարաններ:

0912.02.5 «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» մասնագիտության Միջին մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրի հիմնական մոդուլների վերջնարդյունքների ձևավորման քարտեզ

Ուսումնական առարկայի/մոդուլի անվանումը	ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ												ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ										ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Հայոց լեզ. խոսքի մշակույթի հիմունքներ		+									+			+																									
Տնտեսագիտության հիմունքներ						+	+				+							+			+																		
Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ	+					+												+				+																	
Իրավունքի հիմունքներ	+					+																																	
Պատմություն		+			+																																		
Ռուսաց լեզու			+								+																												
Օտար լեզու			+								+																												
Ֆիզկուլտուրա				+											+																								
Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ								+			+									+																			
Քաղաքաշտայանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր									+		+				+																								
Հաղորդակցություն		+												+	+																								
Համակարգչային օպերատորություն		+									+										+																		
Ձեռներեցություն											+			+								+																	
Պացիենտի կրթում		+														+							+																
Լատիներեն լեզվի հիմունքներ. Բժշկական տերմինաբանությամբ																				+				+															
Մ/Ա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով. բջջի, հյուսվածքների, հենաշարժիչ ապարատի կառուցվածքը և գործառույթները, արյան կազմը և գործառույթները														+							+				+	+													
Մ/Ա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով. սրտանոթային, ավշային, շնչառական և միզային համակարգերի կառուցվածքը և գործառույթները																						+			+	+													

0912.02.5 «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» մասնագիտության Միջին մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրի հիմնական մոդուլների երջնարդյունքների ձևավորման քարտեզ

Ուսումնական առարկայի/մոդուլի անվանումը	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ										ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Մ/Ա, ֆիզիոլոգ՝ պաթոլոգ.հիմունքներով. վերարտադրող., մարսողական համակարգ. կառուց. և գործառույթները, նյութափոխանակ. և վիտամինների տեսակները	+														+													
Մ/Ա, ֆիզիոլոգիա՝ պաթոլոգիայի հիմունքներով. ներզատիչ գեղձերի, նյարդային համակարգի և զգայարանների կառուցվածքը և գործառույթները	+														+	+												
Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Ներարգանդային, նորածնային, կրծքի հասակի երեխաների տարիքային առանձնահատկություններ	+																+											
Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Մսուրային, նախադպրոցական, վաղ դպրոցական, դեռահասության տարիքային առանձնահատկություններ	+																+	+										
Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Վերարտադրողական տարիքում տղամարդու և կնոջ տարիքային առանձնահատկություններ																	+			+								
Մարդու կենսագործունեության փուլերը: Կլիմաքսերիկ և ծերունական շրջանի տարիքային առանձնահատկություններ																			+		+							
Մանրէաբանություն, վիրուսաբանություն և իմունաբանություն													+									+						
Ընդհանուր դեղաբանություն																												
Մասնավոր դեղաբանություն: Նյարդային, շնչառական, սրտանոթային համակարգերի վրա ազդող դեղեր, հակաբակտերիալ, հակասնկային, հականեխիչ և քիմիթերապևտիկ դեղեր												+											+					
Մասնավոր դեղաբանություն: Ստամոքսաղիքային, արյան համակարգի, միզամուղ, հորմոնալ, արգանդի տոնուսի, H1, H2 ընկալիչների վրա ազդող հակատուբերկուլյոզային, հակավիրուսային և հակապարազիար դեղեր												+											+					
Հիգիենա և մարդու էկոլոգիա	+																							+		+		
Ընդհանուր հոգեբանություն հիմունքներ				+																					+			
Բժշկական հոգեբանություն հիմունքներ																									+	+		
Աղետների բժշկություն																									+	+		
Անվտանգություն և ռաջին բժշկական օգնություն																										+	+	
Պացիենտի և բուժաշխատողի իրավունքներ և պաշտպանություն						+																				+	+	
Քույրական գործի հիմունքներ	+	+									+																	

0912.02.5 «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» մասնագիտության Միջին մասնագիտական կրթության կրթական ծրագրի հիմնական մոդուլների երջնարդյունքների ձևավորման քարտեզ

Ուսումնական առարկայի/մոդուլի անվանումը	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ										ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	
Քույր/գործի հիմունք: Ինֆեկցիոն հսկողության հիմունք	+	+									+																													
Քույր/գործի հիմունք: Մարմնի բիոմեխ.: Բուժաստ. թունավոր և վնասակար գործոն. Ազդեցությունը բուժանձնակազմի վրա: Հիվանդի խնամքը	+										+																													
Քույր.գործի հիմունքներ: Դեղերի ներմուծման ուղիները: Հոգնաներ: Արհեստական խոլեակներ	+											+																												
Քույր.գործի հիմունքներ: Քույր.գործը անհետաձգելի իրավիճակներում: Հենդերսոնի մոդելի կիրառումը	+											+																												
Թերապիա. հիվանդների հետազոտ. Եղանակ. շնչ. համ հիվանդ.-ի և ալերգոզների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	+											+	+																											
Թերապիա. սրտանոթային և ոսկրահոդային համակարգի հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	+												+	+																										
Թերապիա. մարսողական համակարգի և արյան հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	+														+																									
Թերապիա. ներզատական և արտազատական համակարգի հիվանդությունների առաջացման պատճառները, ախտանիշները, բուժումը, խնամքը	+													+		+																								
Մանկաբուժ/երեխ. Բուժկանխ. օգնության, նեոնատալ ծառայութ. կազմակերպ. հիմն. սկզբունք, քույր/գործընթացի իրականաց. նորաձև. շրջանի, վաղ մանկ. տարիքի հիվանդ-ը, շնչառական համակարգի հիվանդությունները երեխաների մոտ		+															+	+																						
Մանկաբուժ. ստամոքսաղիքային, արյան և արյունաստեղծ, սրտանոթային, միզային, ներզատական համակարգերի հիվանդությունները երեխաների մոտ	+																		+																					
Մանկաբուժություն. ինֆեկցիոն հիվանդությունների կանխարգելումը երեխաների մոտ, կանխարգելիչ պատվաստումները, տուբերկուլոզը, օդակաթիլային հիվանդությունները երեխաների մոտ	+	+																	+																					
Մանկաբուժություն. աղիքային ինֆեկցիոն հիվանդությունները, վիրուսային հեպատիտները, պոլիոմիելիտը երեխաների մոտ	+																		+																					

Ուսումնական առարկայի/մոդուլի անվանումը	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ										ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																													
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	
Վիրաբուժության հիմունքներ	+																				+	+																		
Ընդհանուր վիրաբուժություն	+									+											+	+																		
Մասնավոր վիրաբուժություն	+																				+	+																		
Ֆիզիոլոգ. մանկաբարձ: Վերարտ. պրոցեսի փիլիսոփ. բժշկ/էթիկան և դեոնտոլոգիան: Ծննդօգնություն իրակ. կազմակեր. կառուցվածքը: Վերարտադրող. համակարգի անատոմոֆիզիոլոգ առանձնահատ. Բեղմնավոր. Ֆիզի. ֆիզիոլոգիական հղիություն, հղիության ախտորոշում:										+												+																		
Ֆիզիոլոգ. մանկաբարձություն: Ֆիզիոլոգիական ծննդաբերություն: Ծննդաբերության ցավազրկման ժամանակակից եղանակը: Նորմալ հետծննդյան շրջան				+																			+																	
Ախտաբանական մանկաբարձություն: Պտղի հիպոքսիա: Նորածնի ասֆիքսիա: Կոնքային առաջադրություն: Բազմապտուղ հղիություն: Հղիության հետեվանքով վաղ և ուշ ժամկետներում առաջացող բարդությունները	+																							+																
Ախտաբան. մանկաբարձ: Հղիություն և արտասեռական հիվանդություններ: Պտղի զարգացման արատներ: Պտղածվի և նրա տարրերի հիվանդություններ: Վիժամներ, վաղաժամ ծննդաբերություն, ժամկետանց հղիություն: Ծննդաբերական գործունեության անոմալիաները				+																				+	+															
Ախտաբանական մանկաբարձություն: Կոնքի անոմալիաներ: Միջաձիգ և թեք դրություններ: Ապախոնարհված առաջադրություններ: Մանկաբարձական արյունահոսություններ:				+																						+														
Ախտաբանական մանկաբարձություն: Ծննդաբերական վնասվածքներ: Հետծննդյան թարախասեպտիկ հիվանդություններ	+			+																							+													
Օպերատիվ մանկաբարձություն																						+					+													
Գինեկոլոգիա: Բժշկ/ էթիկան և դեոնտոլ. գինեկոլ. օգնություն ցույց տվող հիմնարկ.կառուցվածքը: հիվանդների հետազոտ.եղանակները: Վերարտ. համակարգի զարգ.արատներ, անկանոն դրություններ: Դաշտանային պարբերաշրջանի և նեյրոէնդոկրին խանգարումները														+														+												

0912.02.5 «ՄԱՆԿԱԲԱՐՁԱԿԱՆ ԳՈՐԾ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ՀՀ ՈԱՇ-Ի ՇՐՋԱՆԱԿՆԵՐԻ ՀԱՄԱԴՐԵԼԻՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ՈԱՇ-ի շրջանակներ 5-րդ մակարդակ (մասնագետ)	«ԳՐԻԳՈՐԻՍ» բժշկա-հումանիտար քոլեջի վերջնարդյունքներ																																											
	ԸՆԴՀԱՆՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ													ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ									ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Գիտելիք 1	+																+	+																				+	+			+	+	
Գիտելիք 2		+	+	+	+			+				+				+	+				+				+	+		+				+	+	+				+	+					
Հմտություններ 1		+	+				+		+			+	+	+		+				+	+	+				+															+			
Հմտություններ 2											+		+																															
Կարողունակություն 1						+							+	+											+					+	+						+	+			+		+	
Կարողունակություն 2																	+	+	+			+	+			+	+				+	+	+											
Կարողունակություն 3											+	+																		+	+											+		
Կարողունակություն 4					+											+	+																											

ՀՀ ՈԱՇ-ի շրջանակներ 5-րդ մակարդակ (մասնագետ)	«ԳՐԻԳՈՐԻՍ» բժշկա-հումանիտար քոլեջի վերջնարդյունքներ																									
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՎ ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ																									
	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46
Գիտելիք 1	+				+				+				+			+			+					+		
Գիտելիք 2				+				+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	
Հմտություններ 1			+	+					+		+			+		+				+				+		
Հմտություններ 2	+							+		+			+		+				+		+			+	+	
Կարողունակություն 1				+			+		+			+		+	+			+		+	+		+	+	+	
Կարողունակություն 2							+					+						+					+		+	
Կարողունակություն 3			+							+							+									
Կարողունակություն 4					+						+						+						+			

Մակարակը	Որակակրումը	Կրթական աստիճանը /ծրագիրը	Բնութագրիչները		
			Գիտելիքները	Հմտությունները	Կարողունակությունը (կոմպետենցիան)
Վ	ՄԱՍՆԱԳԵՏ (ՄՄԿ դիպլոմ)	ՄՄԿ Տևողությունը՝ 2-5 տարի	<p>1. Հիմնարար և համակողմանի փաստական, տեսական և մասնագիտացված գիտելիքներ՝ աշխատանքի կամ ուսումնառության ոլորտից:</p> <p>2. Մասնագիտության հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների իմացություն:</p>	<p>1. Բազմակողմանի և համապարփակ իմացական, ճանաչողական, վերլուծական և գործնական հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են՝</p> <p>1) տարաբնույթ, այդ թվում՝ մասնագիտական, խնդիր համար.</p> <p>2) առաջացած խնդիրների վերաբերյալ դատողություններ կատարելու և լուծումներ առաջադրելու համար՝ ցուցաբերելով ստեղծագործական մոտեցում:</p> <p>2. Հաղորդակցման և ՏՀՏ հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են՝</p> <p>1) մասնագիտությանն առնչվող տեղեկատվությունը, գաղափարները, հասկացությունները, խնդիրներն ու դրանց լուծումները բացատրելու և հանրության նեղ շրջանակներում ներկայացնելու համար.</p> <p>2) մասնագիտական ոլորտում աշխատանքը դյուրացնելու և արագացնելու համար.</p> <p>3) մասնագիտությանն առնչվող քանակական և որակական տվյալները հավաքագրելու, մշակելու և վերլուծելու համար:</p>	<p>1. Որոշ չափով կառավարել և վերահսկել աշխատանքային կամ ուսումնառության գործընթացներ՝ անկանխատեսելի ու փոփոխունակ միջավայրում, ստանձնել սեփական ու այլ անձանց գործողություններին հետևելու և դրանք բարելավելու պատասխանատվություն:</p> <p>2. Բացահայտել սեփական կրթական պահանջմունքները և ընդունել որոշում հետագա ուսումնառության վերաբերյալ:</p> <p>3. Պահպանել հասարակական համակեցության կանոնները, կենսական տարբեր իրավիճակներում դրսևորել քաղաքացիական գիտակցությամբ վարքագիծ, ինչպես նաև իրականացնել որոշակի վերահսկողություն թիմում այդ կանոնների պահպանման նկատմամբ:</p> <p>4. Կիրառել ազգային և համամարդկային արժեքներն առօրյա հարաբերություններում:</p>

ՄՈԴՈՒԼԻ/ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐ